

Udskriftsdato: 21. december 2025

KEN nr 10036 af 17/10/2016 (Gældende)

Kendelse i sag 15.2016

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: 16/02933

Kendelse i sag 15.2016

afsagt af Tvistighedsnævnet den 17. oktober 2016

A

ved advokat Klara Hoffritz, HK/Privat

mod

B

I sagens behandling har som faste medlemmer af Tvistighedsnævnet deltaget landsdommer Ida Skouvig (formand), chefkonsulent Simon Neergaard-Holm (DA) og advokat Ulrik Mayland (LO). Endvidere har som særligt sagkyndige medlemmer deltaget advokat Steffen Kjøller Jensen, udpeget af Dansk Erhverv Arbejdsgiver, og faglig sekretær Claus Olsen, udpeget af HK/Privat.

Mellem klageren, A, født den 15. maj 1992, og indklagede, C v/B, blev der den 24. marts 2014 indgået en uddannelsesaftale, hvori den uddannelse, som aftalen vedrører, er anført som "Kontoruddannelse med specialer, Administration" med uddannelsesperiode fra den 1. april 2014 til den 31. marts 2016.

Denne sag drejer sig om efterbetaling af løn m.v. og om godtgørelse og erstatning efter erhvervsuddannelsesloven og funktionærloven i anledning af, at uddannelsesaftalen er ophævet.

A har ved sin faglige organisation, HK Privat, ved klageskrift modtaget den 3. marts 2016, indbragt sagen for Tvistighedsnævnet med påstand om, at B til A skal betale 197.744,32 kr., hvoraf 28.426,06 skal indbetales på hendes pensionsordning, subsidiært et mindre beløb, med tillæg af procesrente af 463,60 kr. fra den 30. april 2014, af 463,60 kr. fra den 31. maj 2014, af 463,60 kr. fra den 30. juni 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. juli 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. august 2014, af 1.968,03 kr. fra den 30. september 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. oktober 2014, af 1.968,03 kr. fra den 30. november 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. december 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. januar 2015, af 1.968,03 kr. fra den 28. februar 2015, af 2.323,44 kr. fra den 31. marts 2015, af 3.643,13 kr. fra den 30. april 2015, af 3.643,13 kr. fra den 31. maj 2015, af 3.643,13 kr. fra den 30. juni 2015, af 3.643,13 kr. fra den 31. juli 2015, af 3.643,13 kr. fra den 31. august 2015, af 17.169,60 kr. fra den 30. september 2015, af 67.062,72 kr. fra den 8. oktober 2015, af 35.000 kr. fra den 23. oktober, af 14.234,88 kr. fra den 7. december 2015, samt af det resterende beløb på 26.603,03 kr. fra den 3. marts 2016.

Påstanden er opgjort således:

- løn mv. for perioden 1. september - 8. oktober 2015 21.152,95 kr.
- erstatning efter funktionærlovens § 3 63.079,37 kr.
- godtgørelse efter funktionærlovens § 2 23.261,99 kr.
- godtgørelse for tab af uddannelsesgode efter erhvervsuddannelsesloven 35.000,00 kr.
- efterbetaling af løn, fritvalgslønskonto, pension, feriefritage og ferie 55.250,01 kr.

B har ikke afgivet svarskrift.

Sagen har været mundtligt forhandlet i Tvistighedsnævnet den 1. september 2016. B har – trods lovligt indkaldt – ikke givet møde.

Sagsfremstilling

Af uddannelsesaftalens punkt 8 fremgår bl.a., at den kollektive overenskomst inden for uddannelsesområdet er DE/HK kontor, og der er krydset af i rubrikken, hvorefter lønnen udgør den gældende mindstebetaling for elever fastsat ved kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet. Uddannelsesaftalen er registreret af EUC Nordvest den 28. marts 2014.

A modtog ikke løn for september måned 2015. Af en mail af 9. oktober 2015 fra A til N1 fra HK, fremgår bl.a.:

”Jeg ringede til B vedrørende manglende løn fra september. Han oplyser mig at han har sagt mig op siden 30/9-15. Jeg fik det at vide først 8/10 – 15, jeg havde fortsat været aktiv på arbejde (telefonisk og email) alle disse dage.

Da jeg spurgte ham hvorfor han ikke har sagt det til mig før eller givet det på skrift, så siger han at det skulle min skole gøre da han har givet dem ”ansvaret”.

HK Nordjylland rettede herefter ved brev af 12. oktober 2015 henvendelse til B med anmodning om, at den manglende løn blev udbetalt. I en mail af 15. oktober 2015 til N1 oplyste B, at A havde været i praktik i udlandet i den pågældende periode, og at lønnen ville blive udbetalt til A, når han havde modtaget refusion herfor fra skolen. Endvidere anførte B at: ”Uddannelsesaftalen er ophævet d. 30.09.15 (firma lukkes) og d. 8.10.15 via tlf. Samtale. ” Mailen var vedhæftet ”Meddelelse til erhvervsskolen om ophævelse af uddannelsesaftalen. I blanketten har B anført, at uddannelsesaftalen er ophævet med virkning pr. den 30. september 2015, og der er sat kryds i rubrikken om, at ophævelsen er sket efter gensidig aftale. Blanketten er alene underskrevet af B, og underskriften er dateret den 13. oktober 2015.

Ved breve af 19. og 23. oktober 2015 til B rykkede HK Nordjylland på ny for lønnen, og i begge breve anførte HK, at man anså uddannelsesaftalen for ensidigt ophævet af virksomheden. I en mail af 4. november 2015 fra N2, der oplyste, at hun repræsenterede virksomheden, er bl.a. anført, at virksomheden fortsat afventer A's underskrift på meddelelsen om ophævelse af uddannelsesaftalen, og at A mundtligt har anerkendt ophævelsen. Endvidere anføres det, at lønudbetalingen kan afsluttes, når underskriften er modtaget. Det anføres samtidig i mailen, at A er bekendt med situationen i virksomheden, at hun har haft mange dage uden egentligt arbejde, og at virksomheden lukker senest den 31. december 2015. Ved mail af 5. november 2015 til B fastholdt HK Nordjylland, at A på intet tidspunkt havde været indstillet på at afslutte sin uddannelse. Der blev herefter indkaldt til mæglingsmøde i det Det faglige Udvalg for Kontoruddannelse, men mødet blev ikke afholdt, da B ikke ønskede at give møde. Af en udskrift fra CVR fremgår, at virksomheden C v/B er ophørt pr. 31. december 2015.

Retsgrundlag

Af erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2, fremgår, at lønnen mindst skal udgøre den løn, der er fastsat ved kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet. ”

Af erhvervsuddannelseslovens § 65, stk. 1, fremgår, at Tvistighedsnævnet kan træffe afgørelse om ophævelse af en uddannelsesaftale samt om erstatning og godtgørelse.

Funktionærlovens § 2b har følgende ordlyd:

”Såfremt opsigelse af en funktionær, som har været uafbrudt beskæftiget i den pågældende virksomhed i mindst 1 år før opsigelsen, ikke kan anses for rimeligt begrundet i funktionærens eller virksomhedens forhold, skal arbejdsgiveren udrede en godtgørelse. Denne fastsættes under hensyn til funktionærens ansættelsestid og sagens øvrige omstændigheder, men kan ikke overstige funktionærens løn for en periode svarende til halvdelen af det opsigelsesvarsel, der tilkommer den pågældende i henhold til § 2, stk. 2 og 3. Er funktionæren ved opsigelsen fyldt 30 år, kan godtgørelsen dog udgøre indtil 3 måneders løn.”

Af funktionærlovens § 3, stk. 1, fremgår endvidere følgende:

”Hvis arbejdsgiveren uberettiget nægter at modtage funktionæren i sin tjeneste eller uberettiget bortviser ham fra tjenesten, og funktionæren ved afbrydelsen har krav på højst 3 måneders varsel i overensstemmelse med § 2, er arbejdsgiveren pligtig til, såfremt almindelige erstatningsregler ikke måtte medføre et større ansvar, at udrede en erstatning svarende til lønnen indtil det tidspunkt, til hvilken den ansatte den pågældende dag lovligt kunne have været opsagt, eller - såfremt han allerede var opsagt – til opsigelsesfristens udløb. Tilsvarende gælder, hvis funktionæren er tidsbegrænset ansat og der er 3 måneder eller mindre tilbage af denne ansættelse.”

Forklaringer

A har bl.a. forklaret, at hun fik en elevplads hos B, fordi hun tidligere havde udført tolkeopgaver for hans firma, der var et tolkefirma med freelance tolke. Virksomheden lå i X, og hun boede i Y. Hun aftalte derfor med B, at hun kunne udføre en stor del af arbejdet hjemmefra. Hun var derfor normalt kun i X en gang ugentligt. I september 2015 var hun efter aftale med skolen og B på et praktikophold i England af tre ugers varighed. Hun udførte efter aftale med B en række arbejdsopgaver, mens hun var i England. Hun kom tilbage fra skoleopholdet fredag den 25. september 2015, og den følgende weekend udførte hun efter aftale med B nogle arbejdsopgaver hjemmefra. Mandag den 28. september 2015 arbejdede hun som sædvanligt hjemmefra. Hun kunne se, at der ikke var gået løn ind, og derfor kontaktede hun telefonisk B. Han sagde, at han afventede refusion fra skolen i anledning af udlandsopholdet, og at hun ville få sin løn i løbet af nogle dage. Hun fortsatte derfor med arbejdet og var dagligt i telefonisk kontakt med B om de opgaver, hun skulle udføre. Hun fik forsat ikke sin løn og rykkede ham derfor flere gange. Da hun den 8. oktober 2015 på ny rykkede ham for lønnen telefonisk, sagde han til hende, at han havde opsagt hende pr. 31. september 2015, og at han ville lukke firmaet. B ønskede, at de skulle lave en gensidig aftale om ophævelse, men det ville hun ikke. Hun har ikke på noget tidspunkt givet udtryk for, at hun ville anerkende ophævelsen, heller ikke over for skolen. Hun kontaktede derefter HK. Hun har forsat ikke fået sin løn mv. Med hjælp fra sin bror fandt hun en elevplads i USA, hvor hun kunne gøre sin uddannelse færdig. Hun fik ingen hjælp dertil af B.

Procedure

A har procederet i overensstemmelse med det, der er anført i klageskriftet og har således navnlig gjort gældende, at B uberettiget har ophævet uddannelsesaftalen. Det er arbejdsgiver, der bærer risikoen for, at virksomheden kan opfylde sine forpligtelser i henhold til uddannelsesaftalen, og en ophævelse, der

er begrundet i, at virksomheden lukker, er derfor ikke berettiget. Virksomheden er desuden fortsat ikke lukket.

A var ansat som kontorelev og det arbejde, som hun udførte, var omfattet af funktionærlovens § 1. Funktionærloven finder derfor anvendelse i det omfang, det er foreneligt med uddannelsen, jf. erhvervsuddannelseslovens § 56.

Ophævelsen af uddannelsesaftalen kunne ikke ske uden at iagttage A's opsigelsesvarsel, og A har derfor krav på erstatning for løn i opsigelsesperioden i medfør af funktionærlovens § 3.

B havde ikke et berettiget grundlag for at ophæve uddannelsesaftalen, og A har derfor krav på godtgørelse for usaglig afskedigelse i medfør af funktionærlovens § 2b. Godtgørelsen kan passende fastsættes til 1 ½ måneds løn.

Uddannelsesaftalen er uopsigelig, og A har derfor også krav på godtgørelse for tab af uddannelsesgode i medfør af erhvervsuddannelseslovens § 65, idet den uberettigede ophævelse af uddannelsesaftalen har forhindret A i at færdiggøre sin uddannelse. Godtgørelsen herfor kan passende fastsættes til 35.000 kr., og der er ikke grund til at nedsætte godtgørelsen som i Højesterets dom af 3.marts 2014 (U. 2014.1708H), idet uddannelsesaftalen er afbrudt uden saglig grund, og fordi der fortsat ikke er afregnet skyldig løn.

Kravet på løn mv. er opgjort i overensstemmelse med overenskomsten. Særligt bemærkes, at A har modtaget løn uden fratræk af eget pensionsbidrag, og udbetalingen heraf er ikke sket med frigørende virkning.

B er ikke kommet med bemærkninger i anledning af sagens behandling i nævnet

Twistighedsnævnets begrundelse og resultat

A's krav på 55.250,01 kr. for efterbetaling af løn mv. for perioden frem til den 1. september 2015 er opgjort i overensstemmelse med overenskomsten, og kravet herpå tages derfor til følge.

Efter bevisførelsen lægger nævnet til grund, at B ensidigt ophævede uddannelsesaftalen, og at A først blev orienteret derom den 8. oktober 2015. A har derfor krav på løn frem til dette tidspunkt. Kravet på 21.152,95 kr. tages derfor til følge.

Der er ikke efter bevisførelsen fremkommet oplysninger, der giver grundlag for at antage, at B var berettiget til at ophæve uddannelsesaftalen.

Da A er omfattet af funktionærloven, har hun krav på erstatning efter funktionærlovens § 3. Hendes krav herfor på 63.079,37 kr. tages derfor til følge.

Ophævelsen af uddannelsesaftalen var som ovenfor anført uberettiget. A har derfor krav på godtgørelse efter funktionærlovens § 2b.

3 voterende finder, at godtgørelsen passende kan fastsættes til 16.000 kr.

2 voterende finder, at godtgørelsen skal fastsættes til et mindre beløb end 15.000 kr. Disse voterende henviser herved til mindretallets bemærkninger i Tvistighedsnævnets kendelse af 3. november 2014, sag 20.2014, og bemærker i øvrigt, at godtgørelsen efter funktionærlovens § 2b skal fastsættes til et lavere beløb end 16.000 kr. Det fremgår af litteratur og retspraksis, at niveauet for godtgørelser, bortset fra de kortere ansættelsesforhold, højest ligger op imod 2/3 af maksimum. A har ikke godtgjort forhold, der gør, at dette udgangspunkt skal fraviges.

Efter stemmeflertallet fastsættes godtgørelsen efter funktionærlovens § 2b til 16.000 kr.

3 voterende udtaler herefter:

Vi finder ikke, at A herudover har krav på en godtgørelse efter erhvervsuddannelsesloven, idet hendes krav efter funktionærlovens §§ 2b og 3 i det væsentlige kompenserer for samme forhold som godtgørelsen for tab af uddannelsesgode efter erhvervsuddannelsesloven, jf. herved Højesterets dom af 6. marts 2014, gengivet i U. 2014.1708, og princippet i Højesterets dom af 21. januar 2015, gengivet i U 2015. 1318 H.

Vi stemmer derfor for ikke at tage påstanden om en godtgørelse efter erhvervsuddannelsesloven til følge.

2 voterende udtaler:

Vi finder, at godtgørelsen for mistet uddannelsesgode ikke er identisk med den godtgørelse, der kan tilkendes en elev efter funktionærlovens § 2b. Vi har herved lagt vægt på, at godtgørelsen efter funktionærlovens § 2b kompenserer for usaglige hensyn, hvorimod der tilkendes eleven godtgørelse for tab af uddannelsesgode ved en uberettiget ophævelse af uddannelsesaftalen, uanset om det efter en funktionærretlig betragtning måtte have været sagligt under samme omstændigheder at opsiges en elev. Vi finder, at godtgørelsen efter erhvervsuddannelsesloven skal kompensere en række forhold, herunder elevens indtægtstab, manglende eller forsinket uddannelse samt forstyrrelse af forhold og mistet selvagtelse, jf. U. 2014. 1708 H.

Vi stemmer derfor for at tage påstanden om godtgørelse efter erhvervsuddannelsesloven til følge.

I overensstemmelse med stemmeflertallet tages påstanden om betaling af godtgørelse efter erhvervsuddannelseslovens således ikke til følge.

A's påstand tages herefter til følge med 155.482,33 kr., der forrentes som nedenfor bestemt.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.

T h i b e s t e m m e s:

B skal inden 14 dage betale 155.482,33 kr. til A, hvoraf 27.075,72 kr. skal indbetales på hendes pensionsordning, med tillæg af procesrente af 463,60 kr. fra den 30. april 2014, af 463,60 kr. fra den 31. maj 2014, af 463,60 kr. fra den 30. juni 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. juli 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. august

2014, af 1.968,03 kr. fra den 30. september 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. oktober 2014, af 1.968,03 kr. fra den 30. november 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. december 2014, af 1.968,03 kr. fra den 31. januar 2015, af 1.968,03 kr. fra den 28. februar 2015, af 2.323,44 kr. fra den 31. marts 2015, af 3.643,13 kr. fra den 30. april 2015, af 3.643,13 kr. fra den 31. maj 2015, af 3.643,13 kr. fra den 30. juni 2015, af 3.643,13 kr. fra den 31. juli 2015, af 3.643,13 kr. fra den 31. august 2015, af 17.169,60 kr. fra den 30. september 2015, af 67.062,72 kr. fra den 8. oktober 2015, af 14.234,88 kr. fra den 7. december 2015, samt af det resterende beløb på 19.341,04 kr. fra den 3. marts 2016.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.

Denne kendelse kan inden 8 uger efter nævnets afgørelse indbringes for domstolene. Såfremt sagen indbringes for domstolene, anmoder Tvistighedsnævnet om at blive underrettet herom, ligesom nævnet gerne vil underrettes om rettens afgørelse.